

***INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS
(Második akkreditációs értékelés)***

A MAB plénumának 2007/7/XI/1/5. sz. határozata

SAPIENTIA SZERZETESI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA

A MAB plénuma által elfogadott Látogató Bizottság tagjai:

Fekete Károly	LB elnök	DRHE
Dolhai Lajos	LB tag	EHF
Falus Iván	LB tag	ELTE
Soltész János	LB tag	SzAGKHF
Kovács Árpád	LB tag (minőségbiztosítás)	PTE
Teleki László	LB tag (hallgatói képviselő)	HÖÖK

2007. június 29.

I. AZ AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS INDOKLÁSA

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola *akkreditálható*, mivel az akkreditációs követelményrendszerben lefektetett minőségi küszöbszint maradéktalanul teljesül.

Minden mutatót egybevetve megállapítható, hogy a teológia és a tanárképzés területén a Főiskola intézményi kapacitása bőségesen elegendő feladatai ellátására.

Rendelkezik a folyamatos működéshez szükséges személyi feltételekkel, a tárgyi és pénzügyi eszközökkel. Az intézményi dokumentumok a hatályos Ftv. rendelkezéseinek megfelelnek. Állandó oktatói karának tudományos minősítése jóval felülmúlja a MAB által előírt követelményeket. A teljes állású oktatók közül a habilitált egyetemi tanárok száma 3 fő, a PhD/CSc-vel rendelkező oktatók száma 39 fő. Rajtuk kívül 11 fiatal oktató vesz részt doktori képzésben, vagyis az intézményben a tudományos utánpótlásról való gondoskodás tervszerűen történik. A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola eddigi eredményei garantálják azt, hogy képzési és tudományos munkája a jövőben is magas színvonalon folytatódjék.

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola képzést folytat alapképzésben a hittudomány és a neveléstudományok területén (hittanár-nevelő - lelkipásztori munkatárs főiskolai és teológus - egyetemi kifizető képzés -, katechéta-lelkipásztori munkatárs új típusú alapképzés), mesterképzésben a hittudomány és a pedagógusképzés (új típusú hittanár-nevelő MA képzés, teológia osztatlan mesterképzés) területén.

II. MINŐSÉGÉRTÉKELÉS

Minőségpolitika, stratégia és minőségügyi eljárások

A Sapientia Szerzetesi Főiskola kialakította, és hatékonyan működteti minőségbiztosítási rendszerét, van minőségfilozófiája, minőségpolitikája és minőségügyi stratégiája. Kialakította az intézmény minőségbiztosítási rendszerét működtető szervezeti struktúrákat. Minőségfejlesztési programja az ajánlásoknak megfelelő.

A minőségpolitika megvalósítása folyamatos, a minőségfejlesztési beavatkozások rendszeresen megtörténnek. Az intézmény a külső (Szt. Anzelm Egyetem) és a belső (PPKE) partnereket egyaránt bevonja a minőségfejlesztési folyamatba, így valósítja meg minőségügyi céljait (egyházi szervezeti egységek, hallgatók, oktatók, munkatársak megkérdezése).

Programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése

A pályakövetés az egyházi fenntartóval való rendszeres kapcsolat során biztosított, és a kapott információkat folyamatosan beépítik a képzésbe.

A hallgatók értékelése

Az első kérdőíves vizsgálat a 2002/2003-as tanévben történt. A véleményezési rendszer főbb elemei: Elégedettség az oktatás színvonalával, az egyéni fejlődést befolyásoló tényezőkkel, a vizsgarendszerrel és a számonkéréssel, a képzéssel, a hallgatói és a szolgáltatói infrastruktúrával, a szociális juttatásokkal, a kulturális lehetőségekkel, az elhelyezkedési- és munkaerőpiaci lehetőségekkel.

Az elégedettség vizsgálatok (oktatók hallgatói véleményezése, munkatársak megkérdezése) eredményeit a Szenátus értékeli, és helyesbítő, fejlesztő intézkedéseket hoz (szabályzatok fejlesztése, módszertani segítségnyújtás az oktatóknak).

Az oktatók minőségének biztosítása

Állandó oktatói karának tudományos minősítése jóval felülmúlja a MAB által előírt követelményeket. A teljes állású oktatók közül DSc-vel rendelkezik 1 fő, a habilitált egyetemi tanárok száma 3 fő, a PhD/CSc-vel rendelkező oktatók száma 39 fő. A 74 fős összkutatói létszámból 43 fő a minősített oktató = 59%. Rajtuk kívül 11 fiatal oktató vesz részt doktori képzésben, vagyis az intézményben a tudományos utánpótlásról való gondoskodás tervszerűen történik. Megnyugtató az arány az idősebb, nagy szakmai múlttal rendelkező és a pályakezdő fiatal oktatók között. Az oktatók átlagéletkora: 50 év.

Az intézmény oktatásszervezési szintjein és pozícióiban a feladatok elvégzésére alkalmas, megfelelő tudományos minősítéssel és gyakorlattal rendelkező oktatók vannak.

Az önálló kutatást folytató szakmai műhelyek tekintetében a Családpedagógiai Intézet teljesítménye kiemelkedően jó.

Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A világbanki projekt keretében végzett épület-rekonstrukció során a Főiskola a legmodernebb technikai berendezésekkel lett ellátva, így az intézmény infrastrukturális fölszereltsége országos összehasonlításban is kiemelkedően jó. 2003. január 1-től a tantermek száma, mérete, oktatástechnikai eszközökkel való ellátottsága a képzés szükségleteit bőven kielégíti.

Biztosított a szélessávú internet hozzáférés és a hallgatók számára 32 férőhelyes számítógépterem létesült.

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola akkreditációs értékelése (2007/7/XI/1/5. sz. MAB határozat)

A könyvtár kiépítése a rekonstrukció egyik kiemelt feladata volt. Az elmúlt évek szisztematikus könyvtárfejlesztésével dinamikus fejlődött az általános teológiai szakirodalom (35ezer kötet, 74 kurrens szakmai periodika, 120 fős olvasóterem). A pedagógiai-neveléstudományi anyag bővítése indokolt. Az egyértelmű fejlődés elismerése mellett a plénum javasolja az intézményi könyvtár pedagógiai állományának bővítését, tekintettel a hittanár-nevelő MA szak igényeire.

A hallgatók a 175/2006. kormányrendeletben rögzített (államilag támogatott) szolgáltatásokat megfelelő tájékoztatás mellett vehetik igénybe.

Az intézmény az államilag előírt és támogatott szolgáltatásokon túl egyéb szolgáltatásokat is biztosít a hallgatók számára (kulturális tevékenységek, spirituális programok, szakkollégiumok, külföldi tanulmányutak, gyakorlati helyek, mint „állásközvetítők”, mentor-rendszer, életvezetési tanácsadás) ezekkel is javítva tanulási-kutatási és elhelyezkedési lehetőségeiket.

Belső információs rendszer

A belső kommunikáció különböző értekezleteken, Intraneten, és a főiskola jellegéből fokozottan következően személyesen megy végbe.

Az oktatással és kutatással kapcsolatos alapvető szabályozásokat meghatározták, ezek nyomtatott formában és a főiskolai honlapon elérhetők az oktatók és a hallgatók számára. (SZMSZ, Tanrend, Kompetencialista)

Nyilvánosság

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola által nyilvánosságra hozott írásos anyagok, elektronikus források és a Főiskola által támogatott tudományos-szakmai közéleti megnyilvánulások részletes és minden igényt kielégítő tájékoztatást adnak az intézmény által kínált programokról, az elérhető végzettségekről, az alkalmazott oktatási, tanulási és teljesítményértékelési eljárásokról, a hallgatók számára kínált egyéb művelődési lehetőségekről és a főiskolán végzett szakmai-tudományos munka egészéről.

A Főiskola nyilvánosságát szolgálják a képzési tájékoztatók, újsághirdetések, a felsőoktatási felvételi tájékoztatóban évente megjelenő adatok, a Főiskola életét és munkáját bemutató cikkek, sajtótudósítások és interjúk, a Sapientia Füzetek, a széles körben meghirdetett tudományos konferenciák, az intézményi honlap, a hallgatói levelezőlisták, az intézmény nyilvános e-mail címe.

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel. Alapító okiratának megfelelően működik. Folyamatos működéséhez biztosítottak a szükséges személyi feltételek, a tárgyi és pénzügyi eszközök, valamint az intézményi dokumentumok rendelkezésre állnak és az Ftv-vel összhangban vannak.

III. MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI RENDSZER ÉRTÉKELÉSE

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán a törvényi előírásoknak megfelelően 2001. óta működik Minősbiztosítási Bizottság (3 fő), amely éves program alapján a Szenátusnak tartozik beszámolni.

A Főiskola szervezeti egységeiben megtörténik az előzetes feladatismertetés (félévenként Tanári Konferencia, illetve személyes megkeresés), folyik a minősbiztosítási és a minőségfejlesztési tevékenység.

A Főiskola minősbiztosítási rendszerének dokumentuma a Minősbiztosítási Kézikönyv (érvényes változat: 2005), ami ISO 9001:2000 szabvány alapú, de az ISO 9004:2000 szabvány több ajánlásával ki van egészítve, így tartalmazza a TQM alapelveit is.

Tervezik az EFQM modell alkalmazását.

A Főiskola küldetésnyilatkozata kiváló, minőségpolitikai elemeket is tartalmaz. Minőségcélokat külön nem fogalmaztak meg, ilyeneket a Tanári Konferencia jegyzőkönyveiben találunk, felelős, határidő és módszer megjelölésével.

A dokumentum- és feljegyzéskezelés szabályozottan, papíron és elektronikusan történik.

A vezetőség minőségügyi elkötelezettsége magas szintű, megnyilvánul a minőségügyi kérdések rendszeres tárgyalásában (Szenátus), a munkatársak bevonásában (Tanári Konferencia), az erőforrások biztosításában (Bizottság), a szabályozások elkészítésében, a probléma- és panaszkezelésben, stb.

A feladat- és hatáskörök meghatározása a szervezeti ábrán, munkaszerződésben és munkaköri leírásokban történik, de ezt a célt szolgálja a Foglalkoztatási követelményrendszer is.

A munkatársak minőségügyi képzése a Tanári Konferenciákon elsősorban technikai jellegű, az elvégzendő feladatok ismertetésére szorítkozik.

Az oktatási folyamat ellenőrzése a hitoktatás sajátosságaiból következően is messze túllép az átlagos felsőoktatási gyakorlaton. (hallgatói információk a szerzetes közösségben, mentor tanári konzultációk, probléma esetén vezetői óralátogatás, rendszeres kapcsolat az anyaegyetemmel).

Összegezve: a főiskolán az oktatás minősbiztosítása magas színvonalú, és megvalósul az oktatás – kutatás egysége.

A minősbiztosítási szervezet eredményesen dolgozik

Elkészültek az alapvető folyamatok dokumentált szabályozásai, és jelenleg folyik az elégedettség vizsgálatok rendszerének teljessé tétele.

A Főiskolán folyamatos minőségfejlesztési tevékenység tapasztalható.

Javaslatok:

- A Minősbiztosítási Bizottság ügyrendjének és hatáskörének kidolgozása.
- Az értelmes szervezeti szintekre és funkciókra éves minőségcélok meghatározása és értékelése.
- A minőségpolitika, minőségcélok, belső szabályozások, vonatkozó jogszabályi követelmények oktatása a munkatársaknak. (minőségügyi tartalmi képzés)
- Az elégedettség vizsgálatok kiterjesztése. (végzős és végzett hallgatók, alkalmazói szervezetek)

IV. TUDOMÁNYÁGANKÉNTI ÖSSZEGZŐ ÉRTÉKELÉS

Hittudomány

Alapszakok:

Szak megnevezése: teológus (szerzetesi-papi)

Képzési szint: egyetemi

Képzési forma: nappali (szerzetesi: 12 félév, világi: 10 félév)

Egyéb tudományági besorolás: -

Kifutó képzés, amelyet 2006-tól felváltott a teológia osztatlan mesterképzési szak.

A szak kompetenciái világosan megfogalmazottak, az oktatott ismeretanyagok megfelelnek a teológia korszerű elvárásainak és alkalmasak arra is, hogy a fenntartó elvárásainak megfelelő szakembereket képezzen az intézmény.

A szak minőségét a római Szent Anzelm Egyetem is ellenőrzi, mivel a szak affiliálódott a római egyetem teológiai karához.

Az oktatók tudományos minősítése és munkássága igen jó, aránya jóval felülmúlja a MAB által előírt minimum követelményeket.

Az oktatók tudományos publikációs és szakmai közéleti tevékenysége messzemenően megfelelő.

A dogmatika tanszék a PPKE HTK dogmatika tanszékével közösen rendszeresen szervez teológiai konferenciákat, melyek közül több nemzetközi jellegű (Rahner, Balthasar- konferencia) is volt. A szak hallgatói eddig még nem vettek részt TDK-n.

Szak megnevezése: hittanár-nevelő - lelkipásztori munkatárs

Képzési szint: főiskolai

Képzési forma: nappali (8 félév), esti: 8 félév)

Egyéb tudományági besorolás: Neveléstudományok

Ezen az integrált főiskolán már az előző akkreditációs eljárás idején is folyt akkreditálható hitéleti képzés. E rendszer szerint a „lelkipásztori munkatárs” szakot nappali tagozaton szakpárban is végezheték a hallgatók, párban pedig a „hittanár-nevelővel” alapképzésként, de egyszakos képzés választására is biztosított lehetőséget az intézmény. A feltételeket teljesítve, a bent lévő hallgatók megszerezhetik a főiskolai diplomát. Az intézmény a szükséges feltételeket biztosítja. A képzés kifuttatására felkészül a SSZHF.

Ember- erkölcs- és vallásismeret és Gyermek és ifjúságvédelmi tanácsadó szakirányú továbbképzési szakok:

A Főiskolán rendkívül igényes oktató- és kutatómunka folyik a szakirányú továbbképzési szakok esetében is. Az oktatók felkészültsége, minősítettsége, szakmai tapasztalata egyaránt meghaladja az elvárható szintet. A szaklétesítési és szakindítási dokumentumok rendkívül magas szinten, a korszerű kimeneti szabályozás, a kompetenciaalapú képzés kívánalmainak megfelelően kerültek kidolgozásra. A Főiskolán folyó oktatómunkának a képzési és kimeneti követelményekkel történő rendszeres összevetése tapasztalható. A gyakorlatok az intézményben folyó elméleti képzéssel szerves egységet alkotnak (a gyakorlatokra alapos felkészítést kapnak a hallgatók, a gyakorlati színtereken felkészült mentorok segítik a munkájukat, később a gyakorlaton szerzett tapasztalatok felhasználására mód nyílik az elméleti képzés keretében). Az önértékelésben jelzett magas lemorzsolódási arány a Főiskola nyitott felvételi politikájával magyarázható. A könyvtár rendkívül gazdag hittudományi állománya mellett a pedagógiai állomány kissé szerényebb, amelyet a mesterszintű hittanár képzés indulásakor célszerű lenne gazdagítani. A hallgatók komoly egyéni kutatómunkát végeznek, amelynek eredményeit például egy önálló kötet is fémjelez; megfelelőek a feltételek az igényes TDK mozgalom kialakításához.

V. KÉPZÉSI ÁGANKÉNT AZ ÚJ TÍPUSÚ SZAKOKON FOLYÓ KÉPZÉSEK ÉRTÉKELÉSE

Hittudomány (teológia)

Osztatlan képzés

Szak megnevezése: teológia

Képzési szint: MA oklevéllel záródó osztatlan képzés

Képzési forma: nappali (papi-szerzetesi: 12 félév, világi: 10 félév)

Egyéb tudományági besorolás: -

Az intézmény teljes mértékben felkészült az új típusú osztatlan képzésre, megfelel a minőségi követelményeknek. Ez a képzés a korábbi egyetemi képzés folytatása a MAB támogató javaslata és az OM engedélye alapján, az új képzési követelményeknek megfelelően. A szak folyamatos kontrollját a római Szent Anzelm Egyetem is biztosítja.

A képzés célját, az elsajátítandó kompetenciákat a mesterfokozat megszerzésének feltételeit világosan megfogalmazták. A szak tantárgyai azokat a teológiai tudományágakat ölelik fel, amelyek elsajátítása nélkül nem lehet kiadni MA szintű teológus diplomát.

A képzés irányított kreditrendszer szerint történik, hiszen a tárgyak többsége szervesen egymásra épül. Az intézmény, ill. szak kisebb létszámából következik, hogy nem mindegyik tárgy kerül meghirdetésre minden esztendőben.

Az oktatásban résztvevő oktatók tudományos minősítettsége megvan, az oktatók tudományos-kutató tevékenysége az elvárásoknak megfelel, a publikációk területén nincsenek hiányosságok.

Az intézmény alkalmas arra, hogy osztatlan képzés keretében MA szintű képzést folytasson.

Hittudomány (gyakorlati teológia)

Alapképzés:

Szak megnevezése: katekéta – lelkipásztori munkatárs

(2004/8/VIII/83. MAB hat.: A MAB az alapszak indítási engedélyének megadását a kérelmező intézményben támogatja.)

Képzési szint: alapképzés

Képzési forma: nappali (6 félév), esti (6 félév)

Egyéb tudományági besorolás: -

Az alapképzési szak megnevezése Katekéta - Lelkipásztori munkatárs és képzési formától függetlenül 6 féléves képzés, két választható szakiránnyal. Az alapfokozatot szerzett hallgatóknak lehetőségük nyílik szakképzettségük szerinti elhelyezkedésre bármelyik szakirányt választják, de arra is van mód, hogy tanulmányaikat a képzés második ciklusában folytassák.

Az elvárások világosan megfogalmazottak. Az új szakok kurzusai a KKK-ban rögzített kompetenciáknak megfelelnek. A teológiai diszciplínák lefedik a teológia legfontosabb területeit. Olyan alapvető ismereteket adnak, amelyek munkavállaláshoz és a mesterképzésben a tanulmányok folytatásához is kellő alapot nyújtanak. A személyiség fejlesztését a felkínált pszichológiai tantárgyak segítik elő, ill. a mentor-tanár-rendszer és az életvezetési tanácsadás lehetősége. Az egyház iránti elkötelezettség növelését a szakiránynak megfelelő gyakorlati képzés biztosítja. A hallgatók a 4. félévben választanak szakirányt. A gyakorlati képzés részeként kiemelt szerepe van - a személyiségfejlődés szempontjából is - a kórházi lelkigondozásnak.

A szak kurrikulumának kidolgozásához alapul szolgált a hagyományos rendszerű hittanár nevelő - lelkipásztori munkatárs két szakos képzés felépítése, s a működésében szerzett tapasztalatok. Ezért a SSZHF vezető szerepet töltött be a katekéta - lelkipásztori munkatárs alapképzési szak országosan elfogadott sztenderdjének létrehozásában, s a konzorciumként működő Egyházi Felsőoktatási Intézmények Kollégiumán belül. Ennek eredményeképp a SSZHF vezető szerepének köszönhető, hogy a legtöbb egyházi intézmény elindíhatta a Katekéta - Lelkipásztori munkatárs alapszakot.

A szak működéséhez szükséges feltételek először a SSZHF-án jöttek létre, és a szak azóta a minőségbiztosítás megerősítésének hatására tovább fejlődött.

Az alapképzési szak minden szempontból megfelel a törvényi előírásoknak, és a MAB akkreditációs kritériumainak.

Mesterképzés:

Szak megnevezése: hittanár - nevelő

(2006/7/IX/1/74. sz. MAB hat.: A MAB támogatja a hittanár-nevelő mesterképzési szak indítását a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán. A tanterv teljesíti a tanári mesterszak képzési és kimeneti követelményeiben megfogalmazott kritériumokat. A tanári mesterképzés általános és szakmai kompetenciáinak elsajátítása biztosított. A jól átgondolt és célszerűen összeállított tanárképzési tantárgyi tematikák pontos hivatkozásokat tartalmaznak azokra a kulcskompetenciákra, amelyeknek fejlesztését az adott kurzus segíteni hivatott. A mesterszak képzési kapacitása biztosítva van mind az oktatói és adminisztratív személyi állomány, mind az infrastrukturális feltételek tekintetében.

Képzési szint: mesterképzés

Képzési forma: nappali (5 félév), esti (5 félév)

Egyéb tudományági besorolás: Neveléstudományok

A hittanár-nevelő szak kialakításához holland és német mintákat, tapasztalatokat vettek figyelembe a képzés kialakítói, így átgondolt és hatékony stratégiára épülhetett a magas szintű képzés, melynek eredményességét a hallgatók elhelyezkedési lehetőségei és visszajelzései teljes mértékben igazolnak.

Az alapképzési szak minden szempontból megfelel a törvényi előírásoknak, és a MAB akkreditációs kritériumainak.

VI. AZ INTÉZMÉNY TOVÁBBI MŰKÖDÉSÉRE VONATKOZÓ MEGJEGYZÉSEK, JAVASLATOK

- A Minőségbiztosítási Bizottság ügyrendjének és hatáskörének kidolgozása.
- Az értelmes szervezeti szintekre és funkciókra éves minőségcélok meghatározása és értékelése.
- A minőségpolitika, minőségcélok, belső szabályozások, vonatkozó jogszabályi követelmények oktatása a munkatársaknak. (minőségügyi tartalmi képzés)
- Az elégedettség vizsgálatok kiterjesztése. (végzős és végzett hallgatók, alkalmazói szervezetek)
- Javasolt az intézményi könyvtár pedagógiai állományának bővítése.
- A plénum ajánlja a hallgatók TDK munkába való bekapcsolását.